Prima instanţă: Judecătoria Orhei (sediul Central) judecător: Vitalie Pîslariuc
Dosarul nr. 2a-3520/23
2-23040422-02-2a-15092023

D E C I Z I E

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

25 ianuarie 2024
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ion Țurcan
Judecători Ina Dutca și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în şedinţă publică cererea de apel depusă de *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20 iulie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 20 martie 2023 reclamanta *****, reprezentată de avocatul Stici Aliona s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui *****, solicitând modificarea pensiei de întreținere şi încasarea în beneficiul reclamantei a pensiei pentru întreținerea copiilor minori ***** şi ***** a câte 3 500 lei lunar fiecare, de la data adresării în judecată până la data împlinirii majoratului copiilor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a fost în căsătorie cu pârâtul ***** la data de 17.02.2012. Din căsătorie reclamanta şi pârâtul au doi copii comuni minori: E***** a.n. ***** şi ***** a.n. *****. Căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 22 martie 2021. Prin aceeași hotărâre a fost stabilit domiciliul copiilor cu reclamanta.

Susține reclamanta că, de la data stabilirii pensiei de întreținere pentru copiii comuni au crescut cheltuielile de întreținere, prețurile la produsele alimentare şi nealimentare. Rata inflației a crescut pentru produsele alimentare până la 22, 09%,

iar pentru produsele nealimentare la 16, 6%. Invocă reclamanta că, pârâtul achită lunar câte 2 600 lei, însă niciodată nu se interesează dacă copiii ar mai avea nevoie de ceva.

Afirmă reclamanta că, pârâtul ca şi tată al copiilor comuni urmează să le asigure întreținere, având aceleași obligații ca şi aceasta. El este apt de muncă, sănătos şi dispune de venituri suficiente care ar asigura plata pensiei de întreținere în suma solicitată. Drept urmare, este oportună majorarea cuantumului pensiei de întreținere până la suma de 3 500 lei lunar pentru fiecare copil de la data adresării în judecată. Suma solicitată este mai mult decât jumătate din coşul minim de existență, însă nu este una exagerată, dat fiind cheltuielile pe care le suportă în legătură cu alimentarea sănătoasă a copiilor, îmbrăcămintea necesară potrivit sezonului şi alte cheltuieli ce au legătură cu educarea şi întreținerea lor. Coşul minim de consum din 2020 până în prezent la fel a crescut. Totuși, relevant este faptul că art. 2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 care prevede că minimul de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății şi pentru susținerea viabilității omului. Prin urmare, minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copiilor, cum ar fi: procurarea cărților, activităţi necesare creşterii şi evoluării psiho - emoționale echilibrate a copilului, de care copii nu pot fi lipsiți, or, faptul dat ar contravine interesului lor superior.

Indică reclamanta că, conform art. 58 alin. (1) Codul familiei, „Părinții au drepturi şi obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Conform art. 74 alin. (1) Codul familiei, „Părinţii sânt obligați să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material”.

Mai relevă ***** că, potrivit art. 110 Codul familiei, „În cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Poziția instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 iulie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva lui *****, cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori E***** și *****, încasat prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central, din 10 februarie 2021 (dosar nr. 2-2046/2020) şi s-a încasat de la ***** în beneficiul lui ***** pensia de întreținere pentru copiii minori E***** în sumă bănească fixă în mărime de 2 000, 00 lei lunar, pentru fiecare, începând cu data 20 martie 2023 și până la schimbarea situației materiale şi/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copiilor.

S-a încasat de la ***** în beneficiul lui ***** cheltuielile de judecată în sumă de 3 500,00 (trei mii cinci sute, 00) lei, cu titlu de asistență juridică.

În rest, pretențiile reclamantei ***** împotriva lui *****, au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat de la ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 504, 00 (cinci sute patru, 00) lei.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului:

La data de 26 iulie 2023, apelanta ***** a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 iulie 2023, solicitând admiterea acestuia și modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost emis la 20 iulie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 26 iulie 2023, corespunzător se deduce că apelanta a respectat termenul legal de 30 zile de declarare a apelului.

La data de 16 august 2023 *****, reprezentat de avocatul Goncear Ion a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2023 a fost restituit apelul declarat de *****, reprezentat de avocatul Goncear Ion.

Argumentele părților:

În motivarea apelului declarat, apelanta ***** a indicat că, instanța de fond raportând prevederile legale la caz, a ajuns la concluzia că, Busuioc (Erhan) Ludmila este îndreptățită de a solicita majorarea cuantumului pensiei de întreținere.

Or, în conformitate cu art. 110 Codul familiei, de la data de 10 februarie 2021 s-au schimbat esențial circumstanțele cauzei care impun modificarea cuantumului pensiei de întreținere și anume, vârsta copiilor raportată la informația Biroului Național de Statistică privind mărimea minimului de existență pentru un copil, majorând cuantumul pensiei de întreținere de la 1 300 lei la 2 000 lei pentru întreținerea unui copil.

Consideră apelanta că, suma de 2 000 lei pentru întreținerea unui copil este insuficientă, or, cheltuielile pentru întreținerea copiilor este mult mai mare de 4 000 lei. Or, apelanta suportă cheltuieli uneori cu mult peste 4 000 lei, din cauza procurării îmbrăcămintei specifice sezonului, alimentației sănătoase. De la data stabilirii pensiei de întreținere pentru copii comuni au crescut destul de mult cheltuielile de întreținere până la momentul actual, ridicându-se prețurile la produsele alimentare și nealimentare. De nenumărate ori apar cheltuieli imprevizibile, care nu sunt acoperite de pensia de întreținere datorată de tată, iar mama este cea care trebuie să le acopere. Rata inflației a crescut pentru produsele alimentare până la 22, 09%, iar pentru produsele nealimentare la 16, 6%.

Susține apelanta că, pârâtul în calitatea sa de tată a copiilor comuni urmează să le asigure întreținere, având aceleași obligații ca și apelanta. El dispune de venituri suficiente care ar asigura plata pensiei de întreținere în suma solicitată. Respectiv, este oportună majorarea cuantumului pensiei de întreținere din contul pârâtului în sumă de 3 500 lei lunar pentru fiecare copil de la data adresării în instanța de judecată.

Poziția părților în cadrul ședinței de judecată.

Fiind prezentă în cadrul ședinței de judecată, apelanta ***** a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată integral.

Reprezentantul intimatului *****, - avocatul Goncear Ion a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii integral.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind părțile în ședința de judecată, apreciind materialele cauzei în raport cu normele incidente, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră că apelul înaintat de ***** este întemeiat și pasibil de a fi admis, cu modificarea hotărârii primei instanțe, din considerentele reținute infra.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte

constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul normelor de drept citate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art. 373 alin.(1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 385 Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: a) să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe; b) să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe;

Conform art. 58 alin. (1) Codul Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În cadrul examinării cauzei în ordine de apel, Colegiul civil a stabilit că, în fapt, părțile ***** și ***** s-au aflat în relații de căsătorie.

La fel, din materialele cauzei rezultă, că din căsătorie părțile au doi copii minori E*****, născut la ***** și *****, născut la ***** (f.d.8, 9).

Astfel, s-a constatat că părțile au copii minori, însă după desfacerea căsătoriei aceștia nu au ajuns la un acord privind întreținerea, educația și domiciliul acestora, motiv din care, aceste pretenții au ajuns să fie examinate pe cale judiciară, așa cum reclamă prevederile art. 63 și 74, 75 Codul familiei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 februarie 2021, s-a admis parțial acțiunea depusă de Erhan Ludmila, s-a încasat lunar de la *****, în beneficiul reclamantei Erhan Ludmila a pensiei pentru întreținerea copiilor minori, într-o sumă bănească fixă în mărime de 1 300 lei pentru fiecare copil în parte, începând cu 25 noiembrie 2020 (data adresării în instanța de judecată) și până la atingerea de către copiii minori a majoratului.

La data de 20 martie 2023 reclamanta ***** s-a adresat în instanța de

judecată cu cerere, solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori E***** și *****, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 iulie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva lui *****, cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori E***** și *****, încasat prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central, din 10 februarie 2021 (dosar nr. 2-2046/2020) şi s-a încasat de la ***** în beneficiul lui ***** pensia de întreținere pentru copiii minori E***** în sumă bănească fixă în mărime de 2 000, 00 lei lunar, pentru fiecare, începând cu data 20 martie 2023 și până la schimbarea situației materiale şi/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copiilor.

S-a încasat de la ***** în beneficiul lui ***** cheltuielile de judecată în sumă de 3 500,00 (trei mii cinci sute, 00) lei, cu titlu de asistență juridică.

În rest, pretențiile reclamantei ***** împotriva lui *****, au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat de la ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 504, 00 (cinci sute patru, 00) lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, apelanta ***** a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse supra.

Raportând la caz normele legale sus-menționate și din circumstanțele stabilite Completul consideră, că instanța de fond temeinic și legal a admis pretenția apelantei-reclamante ***** de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori, însă cuantumul acesteia a fost apreciat parțial incorect de instanță.

Instanța de apel relevă că întreținerea materială a copiilor minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care expres stabileşte că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația şi instruirea copiilor. Or, creșterea, educația şi instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.

Conform art. 3 alin.(1) din Convenţia Internaţională cu privire la Drepturile Copilului din 20 noiembrie 1989, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 408 din 12 decembrie 1990, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sânt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Art.58 alin.(1) Codul familiei prevede că, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile

părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Conform art. 60 alin.(1) și (2) Codul Familiei, părinții au dreptul și sunt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Conform art.74 Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale

Potrivit art. 75 Cod familiei, pensia pentru întreținerea copilului minor se încasează din salariul și/sau alte venituri ale părinților mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 pentru 3 și mai mulți copii.

Totodată, conform prevederilor art. 76 Codul familiei (1) În cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei; (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

De asemenea, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, instanțele judecătorești vor ține cont și de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Aceste dispoziții se conțin și în art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, conform cărora ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

De asemenea, potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situații de acest gen sunt reglementate și prin art. 27 alin. (2) din Convenție, potrivit căruia părinților și oricăror altor persoane, care au în grijă un copil le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel reglementările numite arată, că ambii părinți au datoria egală de a participa la întreținerea copilului minor, indiferent, dacă locuiesc împreună sau separat, iar art. 76 alin. (2) Codul familiei obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare.

Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, instanțele judecătorești vor ține cont și de dispozițiile art.58 alin.(l) și art.74 alin.(l) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Colegiul reiterează că, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești, implicând o mulțime de alte obligații și activități subsecvente.

La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.

La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

În acest sens Colegiul face referire la dispozițiile legale, anterior enunțate, potrivit cărora la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru

un copil.

Urmare a acestui fapt și potrivit prevederilor art. 76 alin. (2) Codul familiei, Colegiul consideră necesar a modifica hotărârea primei instanțe, majorând cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori comuni ai părților, de la suma de 2 000 lei lunar până la 2 500 lei lunar.

Or, după cum s-a indicat anterior, norma materială la care instanța face referire, cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului. Totodată, legislația obligă ambii părinți în egală măsură să participe la educarea, întreținerea, asigurarea copilului, indiferent cu cine locuiește copilul.

La caz, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

În acest context, solicitarea apelantei/reclamante ***** cu privire la încasarea pensiei în mărime de 3 500 lei lunar, ce constituie mai mult de 100% din minimul de existență pentru un copil, stabilit de Biroul Național de Statistică, nu este rațională și nici echitabilă, or sarcina de întreținere a copilului minor le revine ambilor părinți în mod egal. Totodată, Colegiul, reieșind din circumstanțele cauzei, consideră corect a încasa din contul pârâtului/intimat cuantumul pensiei, în sumă de 2 500 lei, pentru fiecare copil.

În concluzie, reieșind din cele constatate și expuse, Colegiul ajunge la concluzia de a modifica hotărârea primei instanțe în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, prin majorarea cuantumului acesteia, de la suma de 2 000 lei, până la 2 500 lei lunar, pentru fiecare copil.

Totodată, Colegiul găsește necesar a modifica cuantumul cheltuielilor de judecată, deoarece a concluzionat necesară modificarea cuantumului pensiei de întreținere ce urmează a fi încasat.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de

judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art.3 alin.(1) lit. a) și j) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de che mare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice, iar pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanţelor judecătoreşti taxa de stat se stabilește în mărime de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.

În consecință instanța de apel va pune în sarcina lui ***** plata taxei de stat în mărime de 1 800 lei (5 000 * 12 = 30 000 lei * 3 % = 1 800 lei).

În consecință și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță, însă acestora li s-a dat o apreciere parțial incorectă în partea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, nefiind necesară verificarea suplimentară a unor dovezi sau probe, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de ***** și a modifica hotărârea Judecătoriei Orhei /sediul Central/ din 20 iulie 2023, prin majorarea sumei adjudecate în calitate de pensie de întreținerea copiilor minori și a cheltuielilor de judecată. În rest, hotărârea se menține.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e :

Se admite cererea de apel declarată de Ludmila Busuioc.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20 iulie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată, în partea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, majorând cuantumul pensiei de la suma de 2 000, 00 lei, până la suma de 2 500 (două mii cinci sute) lei lunar pentru fiecare copil şi a taxei de stat de la suma de 540, 00 lei, la 1 800 (una mie opt sute) lei. În rest hotărârea se menţine.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Ion Țurcan

Judecătorii — Ina Dutca

Ala Malîi